

paa Grund af Udtalelser ved politiske Møder, Udtalelser, som ofte ere refererede urigtigt i Modstandernes Blade, og hvem Ministeren uden videre er gaaet til at nægte Understøttelse uden at lade Sagen paa rette Maade undersøge. Jeg ser, at Ministeren ryfter paa Hovedet, men det er jo endogsaa gjort gjældende her i Thinget, uden at Ministeren har kunnet benægte, at det forholder sig saaledes. Af disse Grunde mener jeg, at denne Udtalelse i Betænkningen af Finantsudvalgets Flertal er fuldt begrundet, og jeg vilde gjerne afæste Ministeren en Udtalelse, om han nu ikke agter at gøre godt igjen den Uret, som han har tilføjet disse Skoler; thi jeg betegner det som en Uret, der er sket. Den høitærede Minister har jo dog viist, at han kan være villig til at oprette sket Uret, f. Ex. med Hensyn til de Forfattere, som han havde nægtet at udbetale Understøttelse nu i nogle Aar; med Hensyn til disse Mænd er han nu gaaet ind paa ikke blot at optage Understøttelsen, men ogsaa at se at gøre godt igjen den Uret, han har gjort dem; og paa lignende Maade mener jeg, det ikke maatte være en Skam for Ministeren, men meget mere en Ære, hvis han vilde gøre godt igjen den Uret, jeg mener, han har gjort mod disse Skoler, han saaledes har udelukket fra Understøttelse, og mod den Del af Befolkningen, hvis Børn er blevet nægtet Adgang til disse Skoler. Det vilde være mig kjær, om vi i den Henseende kunde faae en Udtalelse fra Ministeren.

Leth: Jeg har begjæret Ordet for at begrunde min Afstemning over Vædringsforslaget Nr. 147 angaaende den polytekniske Lærestanstalt. Jeg agter at stemme for dette Vædringsforslag, men jeg vil sige, at dersom der sad et Ministerium ved Roret, som havde min Tillid, vilde jeg ubehøvet stemme for, at disse 400,000 Kr. bevilgedes til en ny Byggnings Opsørelse for Polyteknisk Lærestanstalt. Jeg skal tillade mig angaaende denne Anstalt at bringe en Oplysning, som jeg benytter Leiligheden til at føre frem, da den maatte ikke er almindelig bekjendt: Fra den Mand's Laboratorium, som nu bellerder Posten som Chef for denne Anstalt, er udgaaet en storartet Industri. Som bekjendt er der et Mineral, der kaldes Kryolith, der kun findes et eneste Sted i Verden, eller hidtil kun er fundet et eneste Sted i Verden, nemlig i Grønland, og det endda kun paa et enkelt bestemt Sted der. Dette Mineral havde man tidligere prøvet af som Kuriositet i de mineralogiske Museer, men den Mand, som nu staar i Spidsen for Polyteknisk Lærestanstalt, og hvis Navn gaar langt ud over

det lille Danmark, han anstillede med dette Mineral, Kryolith, Forsøg i sit kemiske Laboratorium, og af disse Forsøg udviklede sig en stor Industri, udviklede sig den bekjendte Sodafabrikation af Kryolith, af disse Forsøg udviklede sig en Industri, som har ført til, at der nu brydes Kryolith i Grønland i stor Mængde, og at dette Mineral er kommen til en Værdi, som man ikke tidligere havde anet. Den Oplysning, jeg skal bringe, er den, at den Told, som er indgaaet i Statskassen af Kryolith, er omtrent tilstrækkelig til at dække de 400,000 Kr., som nu forlanges til Opsørelse af en ny polyteknisk Lærestanstalt — jeg siger omtrent, thi det er et Aar siden, jeg fik paalidelige Oplysninger derom; senere vil der være indgaaet endnu Mere i Told, saa jeg er nærmest tilbøielig til at tro, at den Sum, der er indgaaet i Statskassen for Told af Kryolith, endogsaa overstiger disse 400,000 Kr., som her gjentagende er forlangt til Opsørelse af en ny polyteknisk Lærestanstalt. Jeg nævner dette, fordi jeg tror, at vi kunne være stolte af, at den Anstalt, som blev grundlagt af H. Chr. Ørsted, ikke alene har staaet høit i videnskabelig Henseende, men ogsaa har forstaaet paa det Omraade, som jeg nævnte, foruden sikkert paa flere andre, at bringe et saa stort praktisk Udbytte, men jeg vil slutte med, som jeg begyndte, at jeg agter at stemme for Vædringsforslaget, som nægter disse 400,000 Kr., men dersom der sad et Ministerium ved Roret, som jeg havde Tillid til, vilde jeg stemme for, at disse 400,000 Kr. bleve bevilgede, og saa vilde jeg med stor Glæde stemme derfor.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius): Ja, til den ærede sidste Taler vil jeg sige, at det var en mærkelig Motivering for at stemme for Vædringsforslaget; den er i alt Fald ikke saglig. — Til det ærede Medlem, som havde Ordet for (Hansen, Svendborg Amts 2den Valgkreds) vil jeg sige, at Ministeren ikke har gjort de Herrer Schandorph og de Andre, der er Tale om, nogen Uret. Det var ikke Ministeriet, ikke mig, som for en Del Aar siden reiste den Strid, som nu forhæbentlig vil kunne finde sin Afslørelse. Jeg tror at turde sige til det ærede Medlem, at hans Udtalelse om den Uret, der efter hans Formening skulde være gjort de her nævnte Herrer, vil ikke lette Sagens Gjennemførelse paa et andet Sted; men, som sagt, det var ikke mig, der for nogle Aar siden reiste Strid paa dette Punkt. Sagen kom saaledes for. Der var af Ministeriet stillet Forslag om at bevilge Forstjellige, nemlig 2 Kunstnere og 1 Digter, en aarlig livs-